

KALEM MEVZUATI

KISA ÖZET

1.ÜNİTE Kalem Sisteminin Yargı Örgütündeki Yeri ve Özellikleri

GİRİŞ

Yargılama faaliyetlerini hızlı ve muntazam şekilde ilerletmenin yolu, yargı sistemindeki bütün mekanizmaların birbiri ile uyumlu çalışmasını sağlamaktan geçmektedir. Bu mekanizma içerisinde, yargılama faaliyetlerinin hızlı ve düzenli şekilde ilerlemesinde “kalem” adı verilen bu büroların faaliyetleri çok önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle yargı sistemi içerisinde bulunan bütün birimlerin çalışma düzenleri, görevleri, uygulama esasları çeşitli mevzuatlar ile düzenlenerek, yargılama faaliyetlerinin düzgün bir şekilde yerine getirilmesi hedeflenmiştir.

UYGULANAN KALEM MEVZUATI İLE BİRLİKTE GENEL ANLAMDA TÜRK YARGI ÖRGÜTÜ Genel Olarak Yargılama Faaliyetleri ve İlgili Mevzuat

Yargı, hukuk düzeninin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi ve bireylerin özel haklarının korunması amacıyla olan kurumdur. Yargılama faaliyetleri ise Anayasa'nın 9. Maddesine göre Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce yerine getirilmektedir. Yargılama faaliyetleri bir bütün olmakla birlikte, yargılamanın hızlı, uzman şekilde daha iyi yerine getirilmesi amacıyla çeşitli yargı kollarına ayrılmıştır. Türk yargısı temel olarak; anayasa yargısı, idari yargı, adli yargı ve askeri yargı olmak üzere dörde ayrılmak ile birlikte askeri yargının kaldırılması gündemde bulunmaktadır.

Anayasa Yargısı ve İlgili Kalem Mevzuatı

Anayasa yargısında faaliyetleri yürüten mahkeme, Anayasa mahkemesidir. Anayasa mahkemesinin en önemli iki görevi; kanun hükmünde kararname ve TBMM iç tüzüğü'nün Anayasa'ya şekil ve esas bakımından uygunluğunun denetlenmesi ile yüce divan sıfatıyla baktığı işlerdir. Anayasa 158. maddeye göre, diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır

İdari Yargı ve İlgili Kalem Mevzuatı

İdari yargı, belediye, köy, devlet gibi idari makamların idari eylem ve işlemleri dolayısıyla doğan uyuşmazlıkların çözümlendiği yargıdır. Anayasa'nın 125. maddesi idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğunu hüküm altına almıştır. İdari yargı, idare aleyhine açılan davalarda görevlidir. İdare ve vergi mahkemeleri ilk derece mahkemeleri olarak görev yapmaktadır. Bölge İdare Mahkemeleri ile Danıştay üst dereceli mahkemelerdir

Adli Yargı ve İlgili Kalem Mevzuatı

Adli yargı, diğer yargı kollarına girmeyen uyuşmazlıkların çözüldüğü yargı koludur. Genel yargı kolu olarak da adlandırılabilir. Adli yargı da, ceza yargısı ve medeni yargı olarak ikiye ayrılmaktadır.

Ceza yargısı, ceza kanunlarına göre suç kapsamına giren eylemler hakkında devletin cezalandırma yetkisini kullandığı alandır. Medeni yargı ise, özel hukuktan doğan ilişkileri düzenleyen bir yargı kolu konumundadır. Ceza yargılamasında, Asliye ceza ve Ağır Ceza mahkemeleri ilk derece mahkemesi, Bölge adliye Mahkemeleri ve Yargıtay ise üst derece mahkemesi olarak görevlidir.

Askeri Yargı ve İlgili Kalem Mevzuatı

Askeri yargı, asker kişilerden kaynaklanan veya askeri hizmeti ilgilendiren durumlardan kaynaklı davalara bakmaktadır. Askeri yargının kaldırılması gündemdedir.

KALEMLE İLGİLİ UYGULANAN DİĞER MEVZUATLAR

Kalem işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili anayasa yargısı, idari adli yargı, adli yargı ve askeri yargıda kullanılan temel mevzuatı yukarıda saydık. Ancak kalem işlerinin yürütülmesi ile ilgili kullanılan mevzuatlar bununla sınırlı değildir. Kullanılan diğer mevzuatlar şunlardır:

- Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un başlıca 12, 13, 15, 16, 17, 20, 21, 28, 32, 33, 34, 35, geçici madde 5. maddeleri,
- Sayıştay Kanunu'nun başlıca 24, 33, 49, 50, 51, 52, 53, 61, 77, 78. maddeleri,
- Sayıştay Başsavcılığı Çalışma Yönetmeliği 1 – 11. maddeleri,
- Sayıştay'a Verilen Her Çeşit Gider ve Gelir Evrakı ile Her Çeşit Belgelerin Saklanma Süreleri ve Yok Edilme Usulleri Hakkında Tüzük,
- Belgelerin Sayıştay'a Gönderilmesi, İadesi, Saklanması ve Yok Edilmesine İlişkin Yönetmelik.

GENEL OLARAK MAHKEMELER

Meydana gelen bir uyuşmazlıkta uyuşmazlığın çözümü ve bu çözümün kontrol ve denetimi için oluşturulmuş bir yargı sistemimiz bulunmaktadır. Öncelikle uyuşmazlığın çözümü için ilk derece mahkemelerine başvurulmaktadır. Daha sonra ilk derece mahkemesi kararlarına karşı üst derece mahkemesine başvuru yolu bulunmaktadır.

İlk Derece Mahkemeleri

İlk derece mahkemeleri, bir uyuşmazlığın çözümü için ilk başvurulacak mahkemelerdir. İlk derece mahkemelerini öncelikle adli, idari ve askerî yargı başlığı altında incelememiz daha net kavramamızı sağlayacaktır.

Adli yargı ilk derece mahkemeleri; öncelikle hukuk ve ceza mahkemeleri olarak ikiye ayrılmaktadır. Ceza Mahkemeleri; asliye ceza ve ağır ceza mahkemeleri olarak ayrılır. Hukuk mahkemeleri öncelikle özel ve genel mahkemeler olarak bir ayrıma uğrar. Genel mahkemeler, özel mahkemelerin görevleri dışında kalan tüm özel hukuka ilişkin uyuşmazlıkları çözmekle görevlidirler.

İdari yargı ilk derece mahkemeleri; İdare ve vergi mahkemeleri olarak ikiye ayrılmaktadır. Bu mahkemelerin kuruluş, görev ve yetkileri 2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda düzenlenmiştir.

Askerî yargı ilk derece mahkemeleri; Disiplin mahkemeleri ve askeri mahkemeler olarak ikiye ayrılmaktadır. Disiplin mahkemelerinin kuruluş, görev ve yetkileri 477 Sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkındaki Kanun ile düzenlenmiştir. Askerî mahkemelerin ise 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Üst Derece Mahkemeler

Adli Yargı Üst Derece Mahkemeleri; Bölge adliye mahkemeleri (İstinaf mahkemeleri) ve Yargıtay'dan oluşmaktadır.

• Bölge Adliye Mahkemeleri (İstinaf Mahkemeleri) 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkeme-leri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev Ve Yetkileri Hakkında Kanun ile kurulmuşlardır.

İdari Yargı Üst Derece Mahkemeleri; Bölge İdare Mahkemesi ve Danıştay'dır.

• Bölge İdare Mahkemeleri, kuruluş, görev ve yetkileri 2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'da düzenlenmiştir. Bölge İdare Mahkemeleri yargı çevresindeki idare ve vergi mahkemelerinde tek hâkim tarafından verilen kararları, itiraz üzerine incelemekle görevli ve yetkilidir.

Askeri Yargıda Üst Derece Mahkemesi, olarak görev yapan mahkeme Askerî Yargıtay'dır. Askerî Yargıtay'ın kuruluş, görev ve yetkileri, 1600 Sayılı Askerî Yargıtay Kanunu'nun da düzenlenmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi; adli, idari ve askerî yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmekle görevlidir. Uyuşmazlık mahkemesi kuruluş, görev ve yetkileri 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunda düzenlenmiştir.

Anayasa Mahkemesi; hem ilk derece mahkemesi, hem üst derece mahkemesi sıfatıyla görev yapan bir mahkemedir. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile Anayasa Mahkemesinin çalışma usul ve esasları düzenlenmiştir

ADALET KOMİSYONU

Adalet Komisyonlarının kuruluş ve görevleri, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 113, 114 ve 115 inci maddelerinde düzenlenmiştir. Adalet komisyonları,, idarî birim olması sebebiyle yargılama faaliyetlerinde bulunmamaktadır. Yaptıkları görev idarî işlem niteliğinde olması sebebiyle, Anayasanın 125 inci maddesi gereğince yargı denetimine tabidir.

TÜRK YARGI SİSTEMİNDE KALEM HİZMETLERİ

Kalem hizmeti olarak tanımladığımız bu işleri, iş süreçlerindeki veri, bilgi ve belge akışı ile dokümantasyon işlemleri, bu işlemlere ilişkin kayıt, dosyalama, saklama ve arşivleme ile entegrasyon sağlanmış dış birimlerle yapılacak bütün işlemler olarak sayabiliriz. Yapılacak bütün işlemler UYAP ortamında gerçekleştirilir. Tüm veriler eksiksiz ve doğru bir şekilde UYAP'a kaydedilir. Tutanak, belge ve kararlar elektronik ortamda düzenlenir ve güvenli elektronik imza ile imzalanır. Bu evrak, UYAP kapsamındaki birimlere elektronik ortamda gönderilir. Zorunlu olmadıkça ayrıca fizikî olarak gönderilmez.

Bu Özeti tamamını, Çıkarmış Sorularını, Deneme Sorularını a dresinize gön-deriyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/kalem-mevzuati-ady212u?search=adl108u>